

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 3859/24
3.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасминке Бакић, председника већа, Маје Цветић и Љиљане Милосављевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Белић, адвокат из Београда, Грчића Миленка 4а/4, против туженог Аеродрома “Никола Тесла” а.д. Београд, Сурчин, Београд 43, чији је пуномоћник Драган Нинковић, адвокат из Београда, Булевар Краља Александра 18/2, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П1 4619/10 од 13.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 03. октобра 2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П1 4619/10 од 13.05.2024. године, у ставу првом, другом и четвртом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Трећег основног суда у Београду П1 4619/10 од 13.05.2024. године, ставом првим изреке, дозвољено је причање тужбе у поднеску тужиоца од 31.08.2022. године, истицањем захтева за накнаду штете уместо враћања на рад. Ставом другим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду бр. 08-8/42 од 31.10.2008. године, и обавезан тужени да тужиоцу уместо враћања на рад исплати на име накнаде штете износ од 485.100,00 динара, што је висина шест месечних зарада са затезном каматом од 13.05.2024. године, као дана престанка радног

односа код туженог до исплате, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за исплату затезне камате на досуђени износ од 485.100,00 динара, од 4.11.2008. године, закључно са 12.05.2024. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу, на име накнаде трошкова парничног поступка, исплати износ од 921.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је у ставу првом, другом и четвртм изреке, из свих законских разлога, са предлогом као у жалби.

Испитујући правилност првостепене пресуде у ожалбеном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 372 став 2 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 125/2004...111/2009), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361 став 2 тачка 1, 2, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити се жалбом указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би могле бити од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је био у радном односу код туженог од 1996. године, и по Анексу бр. 1 Уговора о раду од 20.02.2008. године, обављао је послове самосталног референта надзора зелених површина у делатности комерцијалног пословања са VII степеном стручне спреме, по занимању пољопривредни инжењер за ратарство. Поред тужиоца, те послове су обављала још два извршиоца. Управни одбор туженог је одлуком од 24.09.2008. године, покренуо поступак решавања вишка запослених код туженог због технолошких, економских и организационих промена. Донет је предлог програма решавања вишка запослених од 03.10.2008. године, који је достављен на мишљење Националној служби за запошљавање и синдикату “Независност”. Истог дана донет је и Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова, којим није предвидео радно место тужиоца, односно место самосталног референта надзора зелених површина, међутим предвидео је радно место координатора уређења простора са два извршиоца, које је радно место по свом опису у битном одговарало опису радног места тужиоца, на које су распоређени запослени који су обављали исте послове као тужилац. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова није објављен на огласној табли туженог, односно на месту означеном за оглашавање у оквиру пословног простора туженог, иако је у деловодној књизи назначено да је правилник објављен на огласној табли послодавца 23.10.2008. године, јер је ресторан друштвене исхране – менза, где се налазила огласна табла, у том периоду био затворен и није био доступан запосленима. Тужени је донео програм решавања вишка запослених 28.10.2008. године, којим је утврдио да је укупан број запослених на неодређено време код туженог 466, а да је вишак запослених 59, од чега су се 42 запослена добровољно пријавила за престанак радног односа а 17 запослених су добили отказ уговора о раду, због престанка потребе за њиховим радом, међу којима је и тужилац. Решењем туженог од 31.10.2008. године, тужиоцу је престао радни однос уз

исплату отпремнине, а решење је потписао заменик генералног директора. Тужилац је по решењу инспекције рада враћен на рад, где је радио до 2018. године. Изведеним доказима је утврђено да је у опису послова тужиоца који је радио на пословима самосталног референта надзора зелених површина било да самостално обавља послове везане за надзор над обрадом зелених површина на простору аеродрома, издаје радне налоге и оверава извршење квалитета поверених послова обраде зелених површина, учествује у припреми и изради уговора за обављање послова обраде зелених површина и врши друге послове по налогу директора делатности, док је Правилником о организацији и систематизацији послова од 03.10.2008. године, предвиђено радно место координатора уређења простора са два извршиоца у чијем је опису послова било да обавља послове везане за надзор над ратарском обрадом слободних површина на комплексу аеродрома, контролише примену механизације приликом ратарске обраде слободних површина, примењује мере заштите на раду са опасним материјама, издаје радне налоге и оверава извршење квалитета обраде слободног простора и обавља друге послове по налогу руководиоца сектора, чија је садржина у битном иста као што је било и радно место тужиоца. Тужени је изменом систематизације променио назив радног места тужиоца и изменио услове за обављање у смислу струке и смера Пољопривредног факултета, прилагођавајући их условима које испуњавају запослени који су на том радном месту распоређени. Тужилац је послове из описа радног места координатора уређења простора обављао код туженог на радном месту самосталног референта надзора зелених површина, са завршеним Пољопривредним факултетом, Одсеком за ратарство, и имао је потребна знања да обавља послове предвиђене новом систематизацијом, док тужени није доказао да је за обављање ових послова неопходан одсек пољопривредне струке, који до измене систематизације није захтеван, при чему тужени није применио критеријуме одређене програмом решавања вишка запослених и тако одредио ко од три извршилаца за чијим је радом престала потреба испуњава услове за та радна места, и није спроведен поступак оцене резултата рада запослених на радном месту на коме се смањује број извршилаца.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а позивајући се на одредбе чл. 196 став 1 и 4 Устава Републике Србије, те чл. 179 тачка 9 Закона о раду, а у вези са чл. 22 Правилника о организацији и систематизацији послова туженог, првостепени суд је оценио да поступак у коме је тужиоцу отказан уговор о раду, није спроведен на законити начин. Ово због тога што је тужени донео Правилник о организацији и систематизацији послова дана 03.10.2008. године, на основу кога је тужиоцу отказан уговор о раду, који међутим није објављен на огласној табли туженог, на којој је тужени оглашавао своја акта, јер се огласна табла налазила у ресторану друштвене исхране, који у периоду од 2007. године, до 2009. године, није био у функцији, нити је био доступан запосленима, због чега Правилник није био истакнут на огласну таблу, односно на место означено за оглашавање аката у оквиру пословног простора туженог. Због овога, необјављивање општег акта послодавца о организацији и систематизацији радних места је довољан разлог да је донето решење незаконито, због чега је првостепени суд исто поништио и одлучио као у изреци у ставу другом.

Одлучујући као у ставу другом изреке ожалбене одлуке, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и овај суд, као другостепени.

Чланом 179 став 1 тачка 9 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, њеново понашање и потребе послодавца, и то ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У спору из радног односа, суд цени законитост оспореног решења са становишта правилне примене материјалног права, повреде правила поступка и чињеничног стања из оспореног решења.

Како је у поступку пред првостепеним судом утврђено да Правилник о организацији и систематизацији радних места код туженог, на основу кога је донето решење о отказу уговора о раду тужиоца, није објављен на огласној табли послодавца, овде туженог, да је дошло до смањења броја извршилаца на пословима које је тужилац обављао а тужени није применио критеријуме одређене програмом решавања вишка запослених и није спровео поступак оцењивања резултата запослених и радном месту на којем се број извршилаца смањује, које околности оспорено решење чини незаконитим, због чега је првостепени суд правилно одлучио када је решење о отказу уговора о раду тужиоца поништио.

Последица поништаја оспореног решења о отказу је накнада штете, због чега је правилно првостепени суд утврдио да тужиоцу припада право на накнаду штете, према правилима из члана 191 став 4 Закона о раду, и обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде штете уместо враћања на рад исплати укупан износ од 6 зарада, како је то тужилац определио, а полазећи од висине зараде коју је тужилац примао код туженог јер тужени до закључења расправе није предочио доказе да је висина зараде која је узета као основица за обрачун накнаде штете била мања од износа који је тужилац определио. Ово због тога што је утврдио да тужилац има 56 година, да је пре отказа радио код туженог 12 година, а да је у време отказа издржавао малолетну кћерку која је имала 3 године и живео са супругом која је била запослена и мајком која је била у пензији.

Потврђена је и одлука о исплати затезне камате на досуђене износе главног дуга, јер је донета правилном применом правила из члана 277 и 324 Закона о облигационим односима.

Правилно је првостепени суд дозволио преиначење тужбе тужиоца истицањем захтева за накнаду штете, уместо враћања на рад, и за своју одлуку дао разлоге које у свему прихвата овај суд, као другостепени.

Првостепени суд је, дајући разлоге за своју одлуку, ценио изведене доказе у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, те су без утицаја на правилност донете првостепене пресуде наводи туженог у жалби који се односе на оцену доказа.

Како се ни осталим наводима жалбе не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања ни правилност примене материјалног права и како се ради о

наводима који су истицани током трајања првостепеног поступка и били предмет правилне оцене првостепеног суда, побијана пресуда потврђена је у ставу другом изреке, а жалба туженог одбијена, као неоснована.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом материјалног права.

Како је жалба туженог одбијена као неоснована то је и захтев истог за накнаду трошкова поступка по жалби одбијен и одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

На основу изложеног и применом прописа из члана 375 и 161 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/2004...111/2009) одлучено је као у изреци.

**Председник већа -судија
Јасминка Бакић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић